

STUDÁNKA

ZPRAVODAJ OBCÍ MALÉ SVATOŇOVICE, PETROVICE, STRÁŽKOVICE, ODOLOV Ročník XVII Září 2009

4

Podzim v naší obci

Rok 2009 se přehoupnul do své druhé poloviny a naše starosti se pomalu přesouvají do podzimních povinností a k závěru roku.

Pro naši obec je a zůstává letošní rok ve znamení příprav na velké investiční akce. Podána je žádost na Ministerstvu zemědělství na vybudování kanalizace v Úpické a v Zahradní ulici, ve středu obce a v přilehlých ulicích. Současně s kanalizací by v části obce měla být provedena výměna nejstarších úseků vodovodu. Připravujeme se na zahájení prací na Klůčku. Zde by mělo stát 12 rodinných domků, obec společně s budoucími stavebníky připravuje infrastrukturu. S firmou Izolace Polná jsme vytvořili velmi důležitý Soubor opatření ke snížení elektrické náročnosti budov kulturního klubu, obřadní síně a Muzea bratří Čapků. Jsme tím připraveni na vyhlášení vhodné výzvy z Operačního programu – tedy na podání žádosti o dotaci na zateplení a výměnu kotle v kulturním klubu a v prostorách vytápěných ze stávající kotleny. Nutná je také rekonstrukce elektroinstalace. Spolu s Městským úřadem v Trutnově pracujeme na změně č. 1 Územního plánu obce a jistě jste zaznamenali, že proběhla digitalizace katastrálního území Malé Svatoňovice (Petrovice, Strážkovice a Odolov jsou již v digitální podobě).

Všichni jsme si oddechli, když skončila objížďka přes obec. Po jednáních s ŘSD a s firmou Skanska proběhne do konce září oprava cesty ve Strážkovicích a opravy asfaltu i dláždění v úseku přes Malé Svatoňovice.

Čeká nás i sport a kultura. Již 3. října můžete povzbudit zápolení hasičů ve Strážkovicích. SDH Strážkovice pořádá tradiční soutěž v požárním sportu – O posvícenský koláč. Stejně datum má fotbalový turnaj v Malých Svatoňovicích s názvem Fotbálek a Hvězdicový výstup na Žaltman.

Ve dnech 16. 10. – 18. 10. se u nás sejdou bluegrassoví muzikanti ze všech koutů republiky i ze zahraničí na Bluegrassové dílně. V sobotu 17. 10 se již tradičně můžete těšit na koncert skupiny Sunny Side, Petra Brandejse a lektorů z dílny. Špičkoví muzikanti hry na kytaru, banjo, mandolínu, housle, dobro, foukací harmoniku a basu se k nám sjedou a budou vyučovat cca 120 žáků. Nám se představí na koncertu od 19.00 hodin v kulturním klubu.

Dne 23.10. nás navštíví herci z Červeného Kostelce s jejich velmi úspěšným představením Don Quijot aneb Veselý konec rytíře smutné postavy.

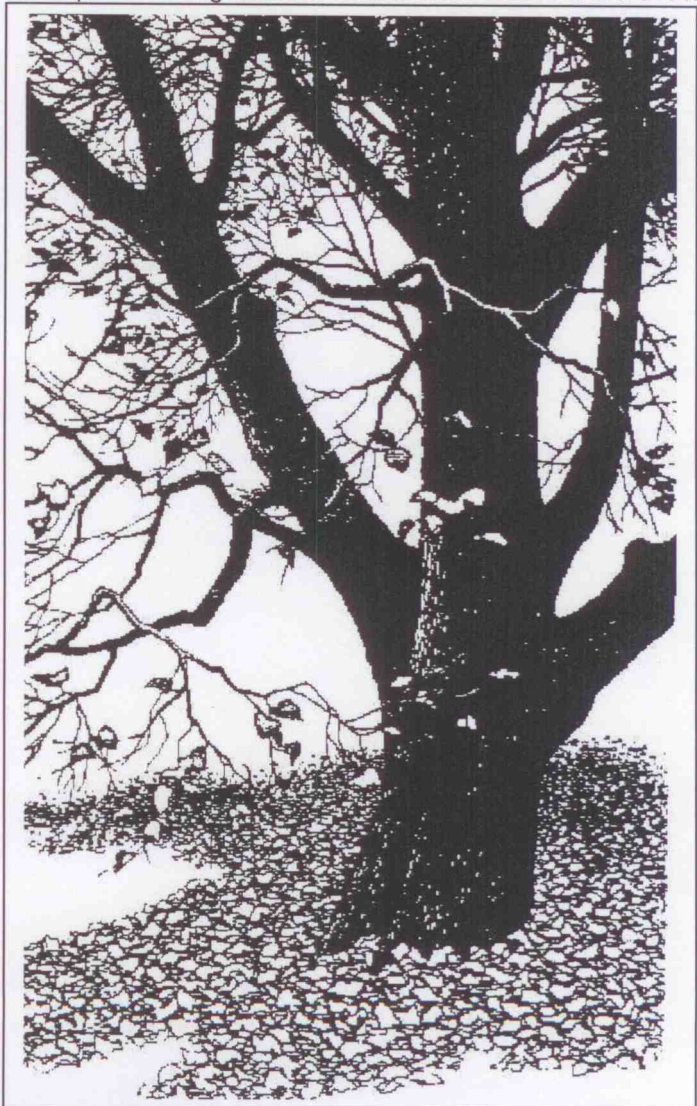
V prosinci se ještě můžete těšit na dva florbalové turnaje, na dva volejbalové turnaje a rok uzavřeme tradičně vánoční výstavou.

Ale abychom příliš nespěchali do závěru roku, v říjnu proběhne svoz nebezpečného odpadu (10. 10.) a také sbírka pro Diakonii.

Během října a listopadu se můžete zúčastnit ve všech obcích tradiční besedy se spoluobčany. O podrobnostech z uvedených akcí, o tom co Vás zajímá, trápí, z čeho máte radost nebo Vás naopak zlobí, si budeme povídat a hledat vhodné řešení.

Těším se na setkání s Vámi, milí spoluobčané.

Eva Hylmarová

VÝROČÍ OSLAV DNE HORNÍKŮ

Dne 9. září 2009 jsme si připomněli již 60 let od prvních oslav Dne horníků, později Dne horníků a energetiků. První Den horníků byl vyhlášen 9. září 1949 u příležitosti 700 let od vydání Jihlavského horního práva. Uhelnohornictví v Podkrkonoší vzniklo náhodným nálezem černého uhlí ze slojí vycházejících na povrch. V roce 1570 to bylo na žacléřsku, o 20 let později na svatoňovicku a v roce 1840 na radvanicku. Dne 1. ledna 1946 vznikl národní podnik Východočeské uhelné doly sloučením Svatoňovické báňské společnosti v Malých Svatoňovicích, Západočeského báňského akciového spolku ve Zbuchu u Plzně (doly v Žacléři) a dolu Kateřina v Radvanicích. VUD patřily k nejstarším v ČR. Za více než čtyři století zde bylo vytěženo 61 milionů tun černého uhlí. Za období 1946 – 1994 to bylo 31 794 345 tun uhlí. Po únoru 1948 bylo přikročeno k budování těžkého průmyslu v Československé republice, čímž stoupla spotřeba černého uhlí. Prezident Klement Gottwald vyhlásil tzv. „Lánskou akci“ pro podporu nábory do hornictví pod heslem „Hornictví je povolání hrdinné a čestné“. V rámci VUD byla postavena v letech 1950 – 1953 dvě hornická učiliště, v Žacléři a v Malých Svatoňovicích. V těchto letech byla rovněž zahájena rozsáhlá bytová výstavba v hornických obcích okresu Trutnov. Do poloviny roku 1975 bylo postaveno 3 026 bytů a dalších 481 bylo dokončeno do roku 1980. Následovala výstavba družstevních bytů spojená se státním příspěvkem na stavbu rodinných domů. V roce 1968 byl v hornictví zaveden čtyřicetihodinový pracovní týden. Byl to úspěch Revolučního odborového hnutí a ocenění tvrdé hornické práce.

V roce 1974 byla zahájena výstavba nového dolu Zdeněk Nejedlý v Odolově a v roce 1980 bylo započato s výstavbou dolu Stachanov II. v Radvanicích. Je třeba podotknout, že hlubinné doly byly sice prodělečné a stát dotoval každou tunu uhlí, ale jejich ztrátu v rámci rezortu nahradily doly povrchové a tak nakonec rezort hornictví ještě odváděl peníze do státního rozpočtu. Ve druhé polovině 80. let došlo na šachtách VUD k velkému rozmachu při zavádění mechanizovaných ražeb a porubů. Hornictví mělo ve společnosti přední postavení a s tím i řadu výhod. Haviři vydělávali slušné peníze, za které si však potom nemohli koupit to, co chtěli. To byl i jeden z problémů, který vedl k převratu v listopadu 1989. Po tomto zvratu došlo k velkému útlumu v těžbě uhlí a šachty se začaly zavírat. V rámci VUD byl jako první, 31. 12. 1990, uzavřen důl Zdeněk Nejedlý v Malých Svatoňovicích. Následoval důl Jan Šverma v Žacléři k 31. 12. 1992 a důl Stachanov v Radvanicích skončil s těžbou 31. 3. 1994. Po 424 letech skončila těžba černého uhlí v našem revíru i když zásoby uhlí zde jsou na desítky let.

Dnes je již svátek Dne horníků asi navždy vymazán z kalendáře, ale členové odborových organizací z bývalých šachet organizují v tento devátý den měsíce září setkání těch, kdo na dolech pracovali a z nichž zde mnozí nechali své zdraví a někteří i své životy.

Těm všem stále patří starý hornický pozdrav „Zdař Bůh!“

Jaroslav Vrba

Příspěvek Jaroslava Vrby otiskujeme v plném znění, ale nemíníme tím vyvolat politicko-ideologickou polemiku – názor necháváme na každém čtenáři. Zároveň nechceme zpochybňovat společenská pozitiva, kterých se po únoru 1948, zvláště horníkům, dostalo. Vzhledem k archivním pramenům však upozorňujeme, že oslavy prvního Dne horníků byly směrnicí náměstka ministra průmyslu a generálního ředitele československých dolů ing. Svatopluka Rady vyhlášeny na 11. září 1949 s dodatkem, že každý následující rok budou vždy druhou neděli v měsíci září. Podrobněji o této problematice pojednává příspěvek Václava Jiráka Od hornických parád ke Dnům horníků, otištěný v odborářském občasníku Nejedlák č. 4/2007. Rozporuplnost oslav Dne horníků připomíná i odborné pojednání Jaromíra Raclavského a Josefa Suldového Den horníků na poštovních známkách, otištěný v časopise Uhlí-rudy-geologický průzkum č. 7-8/2009. Autoři v jeho závěru připomínají, že žádá z poštovních známek, vydaných ke Dni horníků, nebyla vydána ke dni 9. září a dodávají: „Tato skutečnost, náměty známek a historická fakta jednoznačně dokládají, že tento den byl zvolen jen na základě „něčeho“ rozhodnutí, a to zcela náhodně. Je na samotných hornících, zda se tohoto data, věrni svým tradicím, budou nadále držet, nebo se přikloní k daleko hlubší tradici, a to k oslavám na svátek své patronky sv. Barbory nebo sv. Prokopa.“

redakce

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Životní jubileum slavili a oslaví:

v červenci:

Karel Nývlt	85	Edita Parobková	80
Petr Kocman	70	Věra Tomešová	50
Radoslav Valčík	50	Bohumil Hejna	75
Petr Pirič	91	Miroslava Matoušová	92
Iva Martincová	60	Marie Jiroušková	60
Jiří Hejna	75	Jadwiga Bartošová	60

v srpnu:

Hana Hanušová	60	Helena Kábrtová	50
Jiří Prouza	75	Alžběta Hejnová	70
Milena Tomková	85	Kamil Biegel	60
Jaroslava Schrollová	75	Vlasta Frintová	80
Emilie Preclíková	75	Hana Řezníčková	60

v září:

Noví občanci:

Petr Opluštěl, Rozárie Manšingerová, František Hájek, Josef Nývlt.

Všem našim oslavencům přejeme mnoho životních úspěchů a hlavně zdraví do dalších let.

